

Seisukoht otsuse eelnõu "taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise
ja finantskorrektsiooni tegemise kohta" kohta

Alfa Aeronautics OÜ (edaspidi toetuse saaja või ettevõtte) sai Riigi Tugiteenuste Keskuselt 11.04.2025 kätte otsuse eelnõu (edaspidi otsus), millega tühistatakse tagasiulatuvalt isiku kahjuks 23.02.2021 tehtud otsus, millega määrati ettevõttele väliskaubandus- ja ettevõtlusministri 09.03.2015 määruse nr 20 „Starditoetus“ (edaspidi meetme määrus) järgi projektile nr 2014-2020.5.01.21-2318 (edaspidi TRO) „Tootmisvahendite soetamine ettevõttele Alfa Aeronautics propellerite tootmiseks“ toetus 15 000 € (millest maksti välja 14 858.28 €) ning mille abikõlblikuteks kuludeks oli tunnistatud 19 239.58 €.

Käesolevaga esitan omapoolse seisukoha ning lisatõendid, mille sisuks on argumenteerida, et finantskorrektsiooni määr, mis otsuse eelnõuga määratakse on ebaoproportsionaalne ning seadusandlusele mittevastav, ja ei ole põhjendatud TRO tühistamine haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) järgi.

I. Faktilised asjaolud

Otsuses viitatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi STS) § 45 lg 1 p-dele 2 ja 3, millega sisuliselt väidate, et toetus on makstud mitteabikõlbliku kulu hüvitamiseks, ning toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust.

- a. Esiteks ei saa väita, et toetust on makstud mitteabikõlbliku kulu hüvitamiseks, sest see on makstud ning ära kasutatud abikõlblikuks tunnistatud palga maksmisele ning tootmisvahendite soetamisele.
- b. Augustist 2021 kuni jaanuarini 2022 maksti välja abikõlblike palgafondi kulude eest kokku toetust kahes osas summas 7 500 €. See kulu on tunnistatud abikõlblikuks ning vastab Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi ühendmäärus) § 2 lg 1 tingimustele ning on tõendatud juba e-toetuste keskkonna kaudu. Ei saa väita, et seda palka maksti töö eest, mis kahjustaks kuidagi projekti huve või oleks tõlgendatav HMS § 66 lg 2 kaudu.
- c. Selle kulu raames oli palgal arendusjuht, kelle tehtud töö sisaldas tootmisprotsessi planeerimist ning propellerilabade endi ja nende vormide projekteerimist, lisaks labade ühendusadapterite tootmise korraldamist välisriigist.
- d. Kolmas toetuse väljamakse 4 024.95 €, mis tehti abikõlblikuks tunnistatud kulude eest oktoobris 2022, hõlmas *masinate, seadmete või muu materiaalse põhivara* soetamist vahemikus aprill kuni august 2022. Need kulud olid kahe erineva suurusega propellerite tootmise vormid, komposiidi järelkuumutamiseks mõeldud ahi, tootmiseks vajalikud akutrellid, lihvmasin, jootejaam, prototüüpimiseks mõeldud 3D printer ning vajalik elektroonika lennuvahendi ehitamiseks, et katsetada propellereid tüüptingimustel. Foto arendatud lennuvahendist on **LISAs 1**.
- e. Kõiki antud seadmeid või vahendeid on kasutatud sihipäraselt, et katsetada ning arendada tootmisprotsessi ja seejärel on ka toodetud suures koguses propelleri labasid (**LISA 2**). Lisaks on ehitatud multirootor-tüüpi droon, millega on tehtud lennukatsetusi toodetud propelleritega, et veenduda nende jõudluses ning töökindluses.

- f. Perioodil aprill kuni juuli 2022 oli ettevõttes tööl poole kohaga lennundusinsener ning augustis 2022 assistent. Seejärel veebruarist kuni juunini 2023 oli palgal ettevõtte juht.
- g. Kokku on olnud abikõlblikkuse perioodil ja sellele järgneval kahel aastal kokku ettevõtte palgafondi kuludeks ca **17 440 €**, kogubrutopalgaga ca 12 980 € ning perioodil 01.02.2023-31.01.2024, kogubrutopalgaga ca **3 120 €**, mis teeb vastavalt meetme määruse § 29 lg 1 p 1 järgi projekti üheks tulemusnäitaja saavutamiseks vähemalt **12 %**, sest projekti raames tulnuks minimaalselt selle nõude täitmiseks maksta brutopalka kokku ca 25 330 €. Kui arvestada üldist meetme määruse eesmärki panustada tööhõive kasvule (§ 2 lg 3 p 2) ja vaadelda tervet projekti perioodi, siis on olnud tööhõive kasv peaaegu samas suurusjärgus väljundnäitaja tööhõive nõudega, olles täidetud 51 % ulatuses. Tõenäoliselt oleks ebaoproportsionaalne ning ebaõiglane jätta finantskorrektsiooni tehes seda arvestamata.
- h. Neljas ehk viimane toetuse väljamakse 3 333.33 €, mis tehti samuti abikõlblikuks tunnistatud kulude eest veebruaris 2023, hõlmas ka *masinate, seadmete või muu materiaalse põhivara* soetamist vahemikus oktoober 2022 kuni jaanuar 2023. Need kulud olid propellerite tootmiseks kolmas vorm, elektroonikakomponendid katsetamisega seotud lennubahendi tarbeks, vaakumpump labade tootmisel liigse epoksiidvaigu eemaldamiseks ning pinnakvaliteedi tõstmiseks, tööriistad, sh poleerimisvõrvi, toodete professionaalseks pildistamiseks mõeldud toode, ja testimispink, millega valideeriti propellerite jõudlusomadusi, mille katsete tulemused on **LISAs 5**.
- i. Kõiki antud vahendeid (ning oma investeeringuid ja müügitulu) on kasutatud selgelt tõendatavalt projekti eesmärkide saavutamiseks. Projekti jooksul on edukalt arendatud välja tootmisprotsess, kuidas uudsel meetodil kiulisest süsinikkiust ja epoksiidvaigu komposiidist toota aerodünaamiliselt siledate pindadega propelleri labasid, mis võttis ära põhilise aja ning inimressursi, sest iga propelleri laba tuli teistkordselt panna viimistlusvaigu kihi alla (prooviti erinevaid viise). Lisaks on katsetulemuste ning testlendude najal valideeritud nende propellerite jõudlust ja need oleksid turul konkurentsivõimelised. Toodetud on ka suur hulk tooteid, millest näited eri tootmisfaasides on toodud koos tervikpropellerite ja mootoriadapteritega on toodud **LISAs 2**. Komposiidi tootmisvahenditest on näide **LISAs 3**.
- j. Peale selle on tegeletud mitmesuguste töödega, et valmistada ette tooted müügiks, see tähendab esiteks suhteliselt suure baasinvertaari tootmist, sest labad tuleb panna komplekti või paaridesse selliselt, et propeller oleks pööreldes tasakaalus, vältimaks vibratsioone lennus. Lisaks oli vaja disainida ning toota müügiks sobilikud pakendid ja veebileht/pood, mille kõigega on tegeletud, olemasolevad disainid on **LISAs 4**.
- k. See kõik viitab põhilisele põhjusele, miks ei ole ettevõtte suutnud põhitingimusi täita ja see on olnud piisavate finantsvahendite puudus. Tuleb hoida pidevalt tööl inimest, kes tegeleb tootmisega ning inimest, kes suudaks arendada tooteid/tooteprotsessi ning ettevõtet juhtida. 2023. aasta lõpuks oli ettevõtte rahaline võimekus juba selline, et halvenenud majanduskeskkonnas ei olnud võimalik kõike tulemusnäitajate saavutamiseks teha, eriti arvestades tööjõu kasvanud kulusid. Tööjõukuludele arvestatava kulu kasv on olnud projekti algusest (I kv 2021) kuni eelmise aasta lõpuni (IV kv 2024) **47%**, kui võtta aluseks keskmise palga tõus.
- l. Ettevõtte müügitulu on olnud 2022. aastal 15 564 €, 2023. aastal 2 673 € ja 2024. aastal **5 744 €**. Kokku **23 981 €** ning referentsaasta väärtusest on saavutatud **7 %**. See müük on olnud peamiselt tehnika alaste konsultatsioonide tegemine ning projekteerimistöö, mis liigitub EMTAK koodide 30301 (EMTAK 2008), 74901 (EMTAK 2008) ja 71121 alla. Seda on

olnud tarvis teha, et üleüldse oleks ettevõttel rahalisi vahendeid omaosaluse ja kulude finantseerimiseks, et toetuse väljamakseid saada, ja katta kõiki muid kulutusi, tööjõukulust kuni kulumaterjalideni.

- m. Otsus millega toetus eraldati ei sätesta, millise EMTAK koodi alla peab müügitulu minema, et täita meetme määrust, samuti ei ole seda käsitletud sama meetme määruse § 29. Ei ole mõistlik eeldada, et projekti eesmärgi poole liikudes ei tohi mitte mingil tingimusel äritegevuses ettenägematutel asjaoludel müük tulla mõnest muust tegevusest, kui projekti lõppeesmärgis sätestatud. See aga ei tähenda, et abikõlblikke kulusid on kasutatud mitte eesmärgipäraselt. Projekteerimise ja nõustamistegevuse tegemine, ei ole pärssinud ega väärkasutanud toetuse vahendeid, vaid vastupidi suurendanud tõenäosust tulemusi saavutada.
- n. Need asjaolud ja juba eelnevalt saadetud selgitused viitavad sellele, et otsuses ei saa toetuda STS § 45 lg 1 punktile 2. Küll, aga on fakt, et osaliselt on jäänud täitmata TRO tulemusnäitajad, kuid pole selge, kuidas see on mõjutanud kulu abikõlblikust vastavalt ühendmääruse § 2 lõikele 1.

II. Õiguslikud alused

- 1. Otsuses viidatud TRO tagasiulatuvalt isiku kahjuks tühistamise aluseks olev HMS § 66 lg 2 punkt 1 ei kohaldu, sest kõnealune haldusakt ehk TRO sätestas, et toetust saab tagasi nõuda vastavalt STS § 45 ja meetme määrusele § 30 lg 4. See tähendab sisuliselt ainult võimalust lugeda teatud kulud abikõlbmatuks ja vähendada toetust vastavalt ühendmääruses sätestatule.
- 2. TRO tühistamine saab toimuda ainult juhul, kui finantskorrektsioon on 100 % (STS § 47 lg 3).
- 3. HMS § 66 lg 2 punkt 3, mis sätestab, et *haldusaktiga on seotud lisakohustus ja isik ei ole seda täitnud*, kohaldumine ei ole veenvalt põhjendatud, sest TRO ei maini ühtegi muud kohustust peale TRO punkti 10.3. sätestatud tulemus- ja väljundnäitajaid, mille miinimumtasemed tulenevad omakorda meetme määrusest § 29, seda enam, et need näitajad on osaliselt täidetud. Lisaks, HMS § 66 lg 2 punkti 3 puhul peetakse silmas haldusakti põhiregulatsiooniga seotud lisakohustust ehk meetme määrusega seonduvaid lisakohustusi, mida ma pole rikkunud.
- 4. Otsuses viidatud STS § 22 lg 3 p 3, mis käsitleb kõrvaltingimusi, ei saa lugeda kohustusteks, mis olid antud juhul tulemusindikaatorid. Kõrvaltingimus on vastavalt HMS § 53 lg 1 punktile 3, *lisatingimus haldusakti põhiregulatsioonist tuleneva õiguse tekkimiseks*. Jääb arusaamatuks, mis õiguse tekkimiseks jäi mul milline tingimus rahuldamata. Kõrvaltingimus ei saa olla kohustus nagu on otsustanud Tallinna Ringkonnakohus haldusasjas 3-06-1492.
- 5. Juhul kui on tõepoolest alust arvata, et vastavalt STS § 45 lg 1 punktile 3 on toetuse saaja jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust, siis tuleb seda põhjendada ning rakendada finantskorrektsiooni vastavalt ühendmääruse §-des 21–23 sätestatule.
- 6. Otsuse eelnõus STS § 45 lg 1 punktile 2 viidates kogu kulu abikõlbmatuks tunnistamine ei ole põhjendatud eeltoodud faktilistel asjaoludel.
- 7. Kokkuvõtvalt, ei ole põhjendatud, kuidas on jõutud selleni, et loetakse projekti kulud 100 % ulatuses abikõlbmatuks ning samuti ei ole põhjendatud TRO kehtetuks tunnistamine.

III. Kokkuvõte

Olles saanud finantskorrektsiooni otsuse eelnõu, mis tühistab projekti TRO tagasiulatuvalt, siis tulenevalt STS § 23 lg 2 p-st 3 esitan ma käesolevaga oma seisukohad sellele otsusele:

1. Otsuse eelnõus on ekslikult kasutatud HMS § 66 lg 2 p-te 1 ja 3, et tunnistada TRO tagasiulatuvalt isiku kahjuks kehtetuks vastavalt HMS § 66 lõikele 3.
2. Finantskorrektsiooni alus STS § 45 lg 1 p 3, mida on otsuses viidatud ei saa viia 100 %-lise finantskorrektsiooni määrani, sest meetme määruse § 30 lg 1 ütleb selgelt, et finantskorrektsiooni otsus tehakse vastavalt STS §-des 45–47 ja ühendmääruse §-des 21–23 sätestatule. Otsuses ei ole viidatud ühelegi konkreetsele ühendmääruse §-des 21–23 toodud sättele, mille alusel on rakendatud 100 %-st finantskorrektsiooni määrat.
3. Otsuse eelnõus on veel kinnitanud, et kavandatud tegevused on ellu viidud, kuid on ebaõiglaselt tuletatud vastavalt ühendmääruse § 2 lõikele 1, et kõik kulud on abikõlbmatud, viidates toetuse saaja tegevusele või tegevusetusele.
4. Toetuse saaja on nõus, et on osaliselt jäänud täitmata TRO tulemusnäitajad, kuid see pole mõjutanud kulu abikõlblikust vastavalt ühendmääruse § 2 lõikele 1.
5. Toetuse saajana juhin tähelepanu, et ettevõtteks on üritatud heas usus ja kõikide võimaluste piires tulemusnäitajad täita, kuid seda pole suudetud eelnevalt toodud põhjustel teha.
6. Lisaks on kogu projekti jooksul panustatud tööhõivesse ca 17 440 €, mis ei ole vähene summa arvestades meetme määruse eesmärki panustada tööhõive kasvule.
7. Teiseks, tuleks arvestada ka, et kogu projekti ajal on olnud müügitulu 23 981 €, mille nimel on töötatud, et olla võimeline projekti ennast ellu viima. Lisaks on panustatud suures osas isiklike finantse.
8. Juhul kui otsust muudetakse, siis palun arvestada ühendmääruse §-des 21–23 sätestatud ning rakendada proportsionaalsuse printsiipi.
9. Projekti raames on pidevalt liigutud väljundi poole, et müüa uude lahendusega propellereid ning on saavutatud palju, kuid eeltoodud põhjustel pole kahjuks tulemusnäitajateni jõutud ja eesmärk firma tegevusega jätkata on olemas, 100 %-ne finantskorrektsioon lööks ilmselt täieliku hoobi selle võimalikkusse.
10. Viimaseks, lükkan ümber otsuses toodud väite, et toetust pole kasutatud eesmärgipäraselt ning on kahjustatud Euroopa Liidu finantshuve, hoopis selle otsuse tagajärjel võivad jääma loomata tooted, mis toovad lisandväärtust Eestile ja Euroopa Liidule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Matti Silla

Alfa Aeronautics OÜ juhatuse liige

LISA 1.



LISA 2.













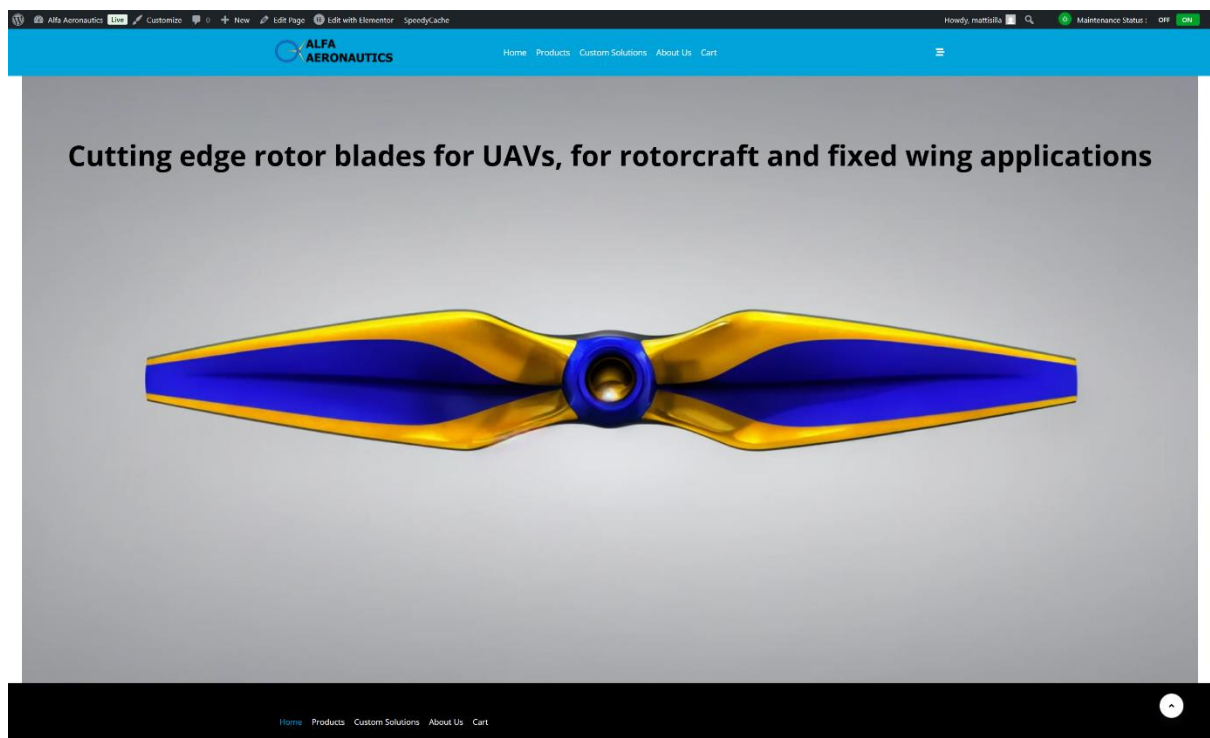


LISA 3.





LISA 4.



Alfa Aeronautics

Customize

Howdy, multitalia


Maintenance Status: OFF

ALFA AERONAUTICS


Home Products Custom Solutions About Us Cart

CF-series product line featuring reinforced forged carbon fibre design
for best combination of stiffness, aesthetics and lightness


All CF-series



CF-series
CF1720
☆☆☆☆☆
139.00 € inc. VAT
Add to Cart

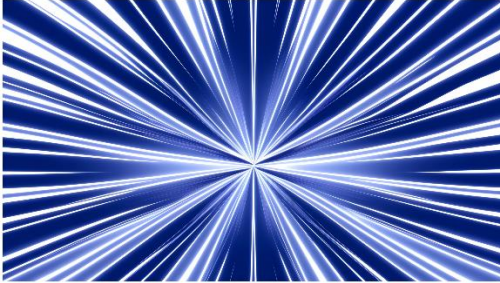
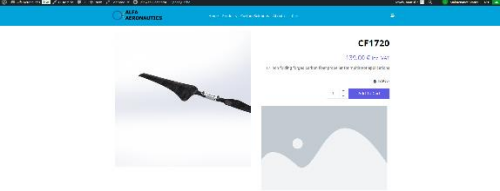


CF-series
CF1920
☆☆☆☆☆
179.00 € inc. VAT
Add to Cart

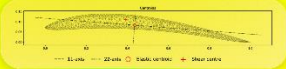


CF-series
CF2120
☆☆☆☆☆
229.00 € inc. VAT
Coming Soon

Home Products Custom Solutions About Us Cart



OPTIMIZED FOR EFFICIENCY



Blade geometry optimization to minimise torsion to keep optimal angle of attack.

Iterative airfoil shape and overall blade geometry optimization for lowest power.

DRAG REDUCING WINGLETS

CF Series Propellers Winglet Design

HOW WINGLETS WORK
Winglets reduce the drag caused by the wingtip vortices by reducing the size of the wingtip vortices.

Without Winglets: Large Vortex, Higher Drag

With Winglets: Smaller Vortex, Less Drag

HIGH STRENGTH FORGED CARBON

Unidirectional Carbon Fibre Reinforced

REINFORCED CARBON FIBER
engineered to withstand the most demanding conditions, it ensures maximum reliability and longevity, empowering you to conquer the skies with increasing confidence. Providing the perfect fusion of lightweight and robust design.

COMPACT FOLDING & SELF-STRENGTHENING

Length of blade when propeller is at rest versus in motion

When the propellers rotate, the centrifugal acceleration acting on the blades causes an outward force, resulting in the straightening of the blades.

FULLY FOLDED FOR EFFICIENT SPACE SAVING

STABLE IN HUMID ENVIRONMENT

UV RESISTANT

Custom design for your propeller

Precision Tailored for Excellence: Unleash the Potential of Your UAVs with Custom Propeller Designs

We can provide propeller sizing and operating point selection or work directly with existing requirements.

Versatility across platforms: our propeller design services excel across diverse UAV configurations, from multirotors and fixed-wing aircraft to VTOL platforms. Our team will deliver tailored solutions that optimize performance, efficiency, or other parameters, fulfilling your unique requirements.

Design and optimisation

Leveraging cutting-edge tools such as computational fluid dynamics (CFD) and Blade Element Momentum Theory, combined with our expertise in structural design, we meticulously engineer propellers that maximize aerodynamic performance, efficiency, and structural integrity.

Efficiency contour plot showing the relationship between Advance Ratio (λ_a) and Tip Speed Ratio (λ_t). The plot illustrates the optimal operating region for maximum efficiency.

Testing and validation

Our propeller designs undergo thorough testing and validation processes, ensuring they meet stringent performance standards and deliver reliable and safe performance for your UAVs.

Two graphs illustrating performance metrics versus advance ratio. The left graph shows Power Coefficient (C_P) and the right graph shows Thrust Coefficient (C_T).

Contact us for questions and custom solutions

custom@alfa-aero.eu

LISA 5.

